

Éric Toussaint: Grekland - jordbävningensresultat i valen

[Ur *International Viewpoint*, nr 448, maj 2012.]

Den radikala vänsterkoalitionen Syriza blev störst i alla större städer och bland personer mellan 18 och 35 års ålder. Under sin valkampanj förespråkade de att man ska ställa in skuldbetalningarna och upphäva åtstrammingsåtgärderna.

1. Resultat

Vid röstsammanräkningen den 6 maj blev den radikala vänsterkoalitionen Syriza andra "parti" i antalet röster och gick från 4,5% vid de förra valen (2009) till 16,8% (52 parlamentsledamöter istället för 13). De är största parti i de största tätorterna och bland folk mellan 18-35 års ålder.

Socialistpartiet (PASOK) tappade 2/3 av de röster det fick 2009 (från 44% till 13,2%, en förlust av 119 parlamentsledamöter, från 160 till 41!). PASOK fick betala direkt för sitt hårda åtstrammingsprogram och att de underkastade sig "trojkan" och den privata storfinansens intressen.

Ny demokrati är det största högerpartiet och gick med i regeringen i december 2011. Det är fortfarande störst men röstsiffror har minskat enormt från 33,5% till 18,9%. Men på grund av ett orättvist arrangemang som ger 50 mandat i bonus till det parti som samlat flest röster ökar det ändå antalet mandat. Så trots att det förlorade 40% av sina röster ökar Ny demokrati med 17 parlamentsledamöter (från 91 till 108). Strax innan valen den 6 maj hade Ny demokrati bara 71 parlamentsledamöter eftersom många representanter hade hoppat av (PASOK hade mellan 2010 och 2012 förlorat 31 parlamentsledamöter i protest mot dess antifolkliga inställning). Trots att Ny demokrati bara har 2,1% fler röster än Syriza så har det dubbelt så många platser (108 för Ny demokrati mot 52 för Syriza).

Gyllene gryning, en nynazistisk grupp med paramilitära tendenser kommer in i parlamentet. Från marginella röstsiffror får det nästan 7% och 21 parlamentsledamöter. Det kommer följaktligen att få offentligt stöd för att utvecklas.

Kommunistpartiet KKE går framåt lite grann (från 7,5 till 8,5%, och ökar med 5 platser från 21 till 26).

Demokratiska vänstern (DIMAR som bröt sig ur Syriza 2010-2011) får 6% av rösterna och 19 parlamentsledamöter.

De gröna når inte 3%-gränsen för att få parlamentsledamöter, vilket också är fallet med det extrema högerpartiet LAOS som betalar för sitt deltagande i regeringen (det fick 17 parlamentsledamöter efter förra valet).

Antarsya (en koalition inom yttersta vänstern) stannar på omkring 1%.

Till vänster om PASOK: Syriza + kommunistpartiet (KKE) + DIMR + Antarsya = 97 platser (hittills) mot 34 platser 2009. Det kan vara det bästa resultatet för vänsterpartierna sedan 1958.

Inom den yttersta högern får Gyllene gryning 21 platser mot 17 för LAOS 2009.

2. Preliminär kommentar

Det nynazistiska partiets röstsiffror är mest oroande (se analysen av den snabbt utvecklande situationen av Yorgos Mitralias på www.cadtm.org [på franska]).

Det viktigaste att ta med sig från detta val är Syriza-koalitionens ytterst positiva resultat. De drev

sin kampanj kring frågan om ett omedelbart och ovillkorligt upphävande av de grekiska skuldbetalningarna under en period av tre till fem år, att upphäva de åtstramningsåtgärder som genomdrivits sedan 2010, att inte följa överenskommelsen med trojkan, nationalisera stora delar av banksektorn, och behovet att upprätta en vänsterregering för att genomföra dessa åtgärder. Flera av Syrizas parlamentsledamöter stöder aktivt en medborgargranskning av den grekiska skulden och att de olagliga skulderna ska upphävas, bland dem Sofia Sakorafa som bröt med PASOK 2010 i protest mot åtstramningarna. Vi får se om Syriza kommer att bibehålla denna inriktning efter valframgångarna. Det är uppmuntrande att veta att så många väljare stödde dessa radikala förslag. Framtiden kommer att utvisa om Syriza kan anta utmaningen med detta utomordentliga folkliga stöd. ”Inför de kommande samtalen för att utröna om han kommer att kunna bilda en majoritetskoalition med partier till vänster och partier som företräder miljöfrågor, lade Syrizas ordförande fram fem punkter som kommer att stå i centrum för diskussionen:

1. Omedelbart stopp för alla hotande åtgärder som kommer att utarma grekerna ännu mer, som minskade pensioner och löner.
2. Omedelbart upphävande av alla hotande åtgärder som undergräver grundläggande arbetarrättigheter, såsom avskaffande av kollektivavtal.
3. Omedelbart avskaffande av lagen som garanterar parlamentsledamöter åtalsimmunitet, reform av vallagarna och en övergripande översyn av det politiska systemet.
4. En undersökning av de grekiska bankerna och en omedelbar publicering av BlackRocks granskning av den grekiska banksektorn.
5. Upprättande av en internationell granskningskommitté för att undersöka orsakerna till det grekiska statsunderskottet, med ett moratorium på alla skuldbetalningar tills resultatet av denna granskning har publicerats.”¹

Det blir ingen lätt uppgift eftersom kommunistpartiet KKE, som det måste gå i allians med, hittills kategoriskt har sagt nej, och hävdar att Syriza är ett pseudorevolutionärt parti och har dragit sig tillbaka i högdragen isolering.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)

1 Se www.ekathimerini.com.